

доступу : <https://ua.energy/wp-content/uploads/2017/05/2.-Energetychni-Strategiyi-YES.pdf>.

2. Розпорядження про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність» Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 р. № 605-р Київ – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/250250456>.

3. Єфімцева Л.О. Енергетична безпека в Україні : суть, походження та перспективи [Текст] / Л.О. Єфімцева // Історія аграрної економічної думки. – 2014. – № 5. – с.85-92.

4. Закон України «Про альтернативні джерела енергії»: станом на 13 квітня 2017 р./ Верховна Рада України. – Офіц. вид. – Київ : Парлам. вид-во 2017. – 312 с. – (Бібліотека офіційних видань).

УДК 658.1

Кононенко Г.І., к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну

АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМИ ПЕРЕВАГАМИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

В сучасних умовах динамічних змін ринкового середовища, посилені дією процесів глобалізації, відбувається швидке знецінення конкурентних переваг, тому для досягнення цілей, отримання стійкого положення на ринку та успіху в конкурентній боротьбі потрібна стратегія „на випередження”, тобто проактивна стратегія. В аспекті зниження впливу на підприємство діяльності конкурентів важливим питанням є розгляд адаптаційних механізмів змін конкурентного потенціалу суб’єктів господарювання.

Адаптація підприємства до змін у зовнішньому середовищі вимагає від вищого менеджменту адекватної реакції: готовності до змін, у першу чергу, технологій, нерідко – організаційної структури підприємства та, навіть, мети

його діяльності. При цьому адаптація – це кінцевий етап процесу пристосування підприємства до змін у зовнішньому середовищі, тобто його результат. У науковій літературі існує декілька підходів до управління підприємством, у тому числі з огляду на конкурентоспроможність підприємства та ефективність його окремих систем залежно від ступеня адаптації до умов зовнішнього середовища.

Найбільш повну та розгорнуту характеристику підходів до управління конкурентними перевагами підприємства з точки зору їх взаємодії із зовнішнім середовищем і станом внутрішнього середовища надано в праці Д.О. Барабася [1, с. 176-182]. Ним розглянуто три підходи до управління конкурентними перевагами: пасивний, адаптивний, креативний. Крім того, креативний підхід замінено на новітній – превентивний підхід до управління КПП.

Вважаємо, що адаптивне управління слід розглядати, перш за все, з позиції вирішення тактичних і оперативних завдань в умовах невизначеності умов зовнішнього середовища, що набуває особливого значення при реалізації конкурентної стратегії підприємства. Якщо стратегічне управління реалізується на вищому рівні управління підприємством та орієнтовано на довгострокові цілі, то адаптивне управління враховує особливі умови функціонування підприємства, які потребують негайних активних дій менеджменту, спрямованих на зміну внутрішнього середовища під впливом біфуркацій у зовнішньому середовищі.

У той же час адаптивного управління практично не існує в «чистому вигляді». У науковій праці Старикова М.С. наведено підхід до створення системи адаптивного управління, відповідно до якого розглядається доцільність поряд з реактивними діями підприємства використовувати проактивні заходи реагування на потенційні зміни ринкового середовища, головними з яких є формування інтеграційних відносин з партнерами. У зв'язку з цим основним критерієм ефективності адаптивного управління підприємством є своєчасність реагування на зміни ринкової ситуації [2, с. 92-108].

Опрацювання наукової літератури дозволило систематизувати такі

основні принципи функціонування адаптивних систем [3, с. 140-141; 4, с 40; 5]:

– інформаційної забезпеченості, яка передбачає наявність спеціально організованої системи інформації, необхідної для здійснення адаптивних реакцій підприємства на внутрішні й зовнішні впливи;

– реактивності: в процесі реалізації стратегій підприємство постійно відстежує зміни, що відбуваються в середовищі його діяльності та застосовує оперативні заходи адаптивного характеру;

– принцип стійкості передбачає спроможність системи (підприємства) ефективно функціонувати в умовах зовнішніх впливів і внутрішніх збуджень;

– принцип гнучкості дозволяє підприємству під впливом чинників зовнішнього та внутрішнього середовища змінювати стан функціонування з мінімальними витратами ресурсів і часу;

– принцип зворотного зв'язку відображає реакцію підприємства на зовнішні та внутрішні впливи. Функціонування підприємства в часі обумовлює широкий спектр зовнішніх і внутрішніх впливів, тобто підприємство може впливати на ті об'єкти чи процеси, які чинять на нього дію (наприклад, зв'язки з клієнтами та постачальниками).

Зважаючи на вищевикладене, надаємо авторське визначення адаптивного управління конкурентними перевагами підприємства, як стратегічно орієнтованих дій та рішень менеджменту щодо забезпечення цілеспрямованих негайних змін в елементах системи конкурентних переваг підприємства при реалізації конкурентної стратегії у відповідь на збудження, що виникають у зовнішньому середовищі.

Література

1. Барабась Д. О. Управління конкурентними перевагами підприємства: дис. к.е.н.: 08.06.01 – Економіка, організація і управління підприємствами / Київськ. нац. економ. унів – т. – К., 2003. – 223 с.

2. Старикова М. С. Теория и методология адаптивного управления промышленной корпорацией на основе эффективных взаимодействий: дис. ... д. э. н. : спец. 08.00.05 / М. С. Старикова. – Белгород., 2015. – 399 с.

3. Тарасенко І. О. Оцінка інноваційної активності підприємства в системі стратегічного управління / І. О.Тарасенко, О. М.Королько, К. С.Белявська // Актуальні проблеми економіки – 2009 - №9 – С. 133-141.

4. Валькова Н. В. Розвиток Інтернет – торгівлі в Україні: динаміка та вплив факторів/ Н. В. Валькова / Науковий вісник Ужгородського університету. – Серія Економіка. Випуск 2 (43). – 2014. – С. 39-42.

5. Нагірна Л. В. Ефективне управління конкурентними перевагами підприємства/ Л. В. Нагірна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/21_DNIS_2009/Economics/49363.doc.htm.

УДК 334.72:330.341.1

Будякова О.Ю., к.е.н.
Головня М.Ю.
Київський національний університет
технологій та дизайну

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Багаторічний досвід різних країн світу свідчить про високу соціально-економічну значущість сектора малого та середнього бізнесу в економіці, який є важливим суб'єктом ринкових відносин, що реалізує інновації. Здійснення інноваційної діяльності підприємствами малого та середнього бізнесу здебільшого залежить від можливостей їх фінансування.

У рейтингу Світового банку 2019 року щодо легкості ведення бізнесу [1] серед країн з угрупованням доходів вище середнього Україна займає лише 71 місце. При цьому важливу роль в структурно-технологічному оновленні економіки розвинених та країн, що розвиваються грає найбільш гнучка форма організації підприємницької діяльності – малий та середній бізнес [2, с. 55].

Інноваційна діяльність ставить перед підприємством задачу постійного пошуку джерел фінансового забезпечення для подальшого його розвитку.